

Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
www.pswbp.pl

Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

**PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**

Na kierunku: Filologia

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: stacjonarna

Opracowanie: Piotr Zdunkiewicz

Spis treści

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki	3
Rozdział II. Cele i efekty praktyki	5
Rozdział III. Hospitacje praktyki	6
Rozdział IV. Postanowienia końcowe	6
Załącznik nr 1 do Programu praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej - <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	7
Załącznik nr 2 do Programu praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej – <i>Protokół zaliczenia Praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej.</i>	11

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki

1. **Wymiar godzinowy praktyki:** łączny wymiar praktyk na kierunku Filologia wynosi 6 miesięcy (960 godzin). Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna stanowi ich część i wynosi 60 godzin.
2. **Liczba punktów ECTS:** 3
3. **Czas trwania i miejsce w cyklu kształcenia:** Student odbywa praktykę w III semestrze studiów, w okresie trwania zajęć dydaktycznych, w czasie niekolidującym z zajęciami na uczelni.
4. **Zasady organizacji praktyki:**
 - 1) Warunkiem rozpoczęcia praktyk jest dostarczenie do SPSBK w terminie nie później niż dwa tygodnie przed rozpoczęciem praktyki następujących dokumentów: *Skierowania, Porozumienia, Potwierdzenia możliwości realizacji efektów uczenia się* lub *Deklaracji* (w przypadku okresowej lub trwałej współpracy uczelni z zakładem pracy).
 - 2) Praktyka prowadzona jest pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk wskazanego przez zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę.
 - 3) Studenta obowiązuje 8-godzinny pobyt w zakładzie pracy, podczas którego realizuje zadania wyznaczone przez zakładowego opiekuna praktyk z uwzględnieniem założonych w programie efektów uczenia się (zob. *Karta weryfikacji efektów uczenia się* oraz inne dokumenty wynikające ze specyfiki kierunku studiów), przy czym za 1 godzinę praktyki przyjmuje się jednostkę 45-minutową (tzn. 8 godzin x 45 minut = 6 godzin zegarowych).
 - 4) W trakcie praktyki student jest zobowiązany do systematycznego i rzetelnego prowadzenia wpisów w dzienniku praktyk, które są na bieżąco weryfikowane przez zakładowego opiekuna praktyk lub uprawnioną osobę wskazaną przez kierownictwo zakładu pracy. Zakładowy opiekun praktyk może zlecić praktykantowi zadanie wypełniania innych formularzy dokumentujących przebieg praktyki i wykonania zleconych zadań (np. karty obserwacji).
 - 5) W przypadku choroby lub innej uzasadnionej nieobecności (wypadek losowy) student zawiadamia o zaistniałej sytuacji zakładowego opiekuna praktyk oraz uczelnianego opiekuna praktyk. Okresy zwolnień lekarskich nie są zaliczane, jako odbyta praktyka i muszą zostać odpracowane w innym terminie ustalonym w porozumieniu z zakładowym i uczelnianym opiekunem praktyk. Termin odpracowywania godzin opuszczonych z powodu zwolnienia lekarskiego lub innej uzasadnionej nieobecności nie może kolidować z planem obowiązkowych zajęć dydaktycznych w PSW, ani z indywidualnym terminarzem zaliczeń i egzaminów.
5. **Miejsca realizacji praktyki:** Praktyka realizowana jest u pedagoga / psychologa szkolnego i wychowawcy klasy w szkole podstawowej (II etap edukacyjny) oraz w szkole ponadpodstawowej.
6. **Terminy realizacji praktyki:**
 - 1) Praktyka realizowana jest w trakcie trwania semestru w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, lub w dniach ich trwania, jeżeli godziny praktyk nie pokrywają się z zajęciami dydaktycznymi;
 - 2) Praktyka zawodowa nie może trwać krócej niż jest to przewidziane w programie studiów dla kierunku filologia, chyba, że wynika to z odrębnych przepisów w zakresie organizacji praktyk zawodowych na danym kierunku studiów.

- 3) Student, który studiuje na dwóch lub więcej kierunkach studiów powinien odbyć pełny zakres praktyk przewidzianych dla każdego z nich. Za zgodą prorektora ds. kształcenia i studentów, po zasięgnięciu opinii uczelnianego opiekuna praktyk, student może być zwolniony z praktyki lub części praktyki na kolejnym kierunku studiów, jeśli cele i efekty uczenia się praktyk dla różnych kierunków studiów pokrywają się.
- 4) Praktyka nie musi się odbywać w tygodniach oraz dniach następujących po sobie.
- 5) Praktyka może odbywać się w kilku zakładach pracy. Po dostarczeniu dokumentacji z każdego zakładu pracy, ich wymiar podlega zsumowaniu.
- 6) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek studenta, prorektor ds. kształcenia i studentów może wydać zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki niż jest to określone w programie praktyki.

7. Warunki zaliczenia praktyki:

- 1) Praktykę zalicza uczelniany opiekun praktyk na podstawie:

- a) prawidłowo wypełnionego *Dziennika praktyk*;

Dziennik praktyk, w którym student odbywający praktykę dokonuje następujących wpisów powinien zawierać:

- datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki, dokładną nazwę i adres zakładu pracy, w którym student odbywał praktykę, pieczęć instytucji/nazwę zakładu pracy; podpis i pieczęć kierownika/dyrektora zakładu pracy;
- dzienny, zwięzły zapis przebiegu praktyki i wykonywanych zadań wraz z odniesieniem każdego zadania do efektów uczenia się (kolumny w tabeli w dzienniku: opis wykonywanego zadania - numer efektu) oraz z krótką refleksją dotyczącą podejmowanych przez studenta działań (czego się nauczył, korzyści, problemy, wnioski na przyszłość), potwierdzony pieczęcią zakładu pracy na górze każdej karty oraz podpisem zakładowego opiekuna praktyk na dole każdej karty;
- opisową samoocenę studenta z własnoręcznym podpisem w sekcji karta samooceny studenta na końcu dziennika praktyk;

- b) *Karty weryfikacji efektów uczenia się* wraz z opinią i oceną zakładowego opiekuna praktyk;

- c) Rozmowy zaliczeniowej z zakładowym opiekunem praktyk i grupą studentów.

- 2) Ze względu na specyfikę praktyki nie ma możliwości zaliczenia praktyk odbytych za granicą oraz zaliczenia praktyk w ramach programu ERASMUS+.
- 3) Końcowa ocena z praktyk uzależniona jest od stopnia realizacji przez studenta oczekiwanych efektów uczenia się założonych dla danej praktyki.
- 4) Do zaliczenia praktyk stosuje się skalę ocen obowiązującą w Regulaminie studiów.
- 5) Brak zaliczenia praktyki powoduje uzyskanie oceny negatywnej.
- 6) Student, który nie uzyskał zaliczenia praktyki do końca semestru, w którym powinien odbyć praktykę, może być na swój wniosek wpisany na kolejny semestr warunkowo, z obowiązkiem zaliczenia praktyki w semestrze wskazanym przez prorektora ds. kształcenia i studentów.

8. **Termin złożenia dokumentacji praktyki do uczelnianego opiekuna praktyk:** do ostatniego dnia zajęć programowych wyznaczonych w terminarzu roku akademickiego.

9. **Formy odbywania praktyki:** na kierunku Filologia obowiązują następujące formy realizacji praktyki:

- 1) praktyka organizowana przez uczelnię na podstawie porozumienia, w zakładach pracy współpracujących z uczelnią, których wykaz jest dostępny na stronie internetowej uczelni;
- 2) praktyka organizowana indywidualnie przez studenta – praktyka realizowana w zakładzie pracy wskazanym przez studenta w kraju.

Rozdział II. Cele i efekty praktyki

- 1) Celem ogólnym praktyki jest poszerzenie przez studenta wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów, rozwijanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania, wykształcenie kompetencji społecznych oraz zapoznanie studenta z organizacją i funkcjonowaniem placówek oświatowej, w których student odbywa praktykę oraz z ich wymogami i oczekiwaniami w stosunku do absolwentów.
- 2) **Cele główne praktyki:** gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniem szkoły podstawowej (II etap edukacyjny) i szkoły ponadpodstawowej, a także zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej w uczelni wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

- 3) **Cele szczegółowe praktyki:**

Zapoznanie się ze specyfiką szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, w której praktyka jest odbywana w szczególności: poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych; sposobu funkcjonowania; organizacji pracy, pracowników i uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

Obserwowanie zwłaszcza: aktywności uczniów; interakcji dorosły (nauczyciel-wychowawca) – uczeń oraz interakcji między młodzieżą, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych; czynności podejmowanych przez zakładowego opiekuna praktyk z ramienia placówki (podczas lekcji/zajęć); dynamiki grup; zachowań i postaw dzieci.

Współdziałanie z zakładowym opiekunem praktyk z ramienia określonej instytucji w sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą, podejmowaniu działań wychowawczych, prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Pełnienie roli opiekuna - wychowawcy.

Analizowanie i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Efekty uczenia się

W zakresie wiedzy - absolwent zna i rozumie:

B.3.W1. zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;

B.3.W2. organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;

B.3.W3. zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkołach, w których student odbywa praktykę i poza nimi.

W zakresie umiejętności - absolwent potrafi:

B.3.U1. wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;

B.3.U2. wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;

B.3.U3. wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;

B.3.U4. wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- - wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;

B.3.U5. zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;

B.3.U6. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do:

B.3.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Rozdział III. Hospitacje praktyki

1. Hospitacje praktyk przeprowadza uczelniany opiekun praktyki w trakcie trwania praktyki w miejscu jej realizacji w liczbie określonej odrębnymi przepisami.

Hospitacje przeprowadza się uwzględniając losowy dobór studentów/ek (hospitacje planowe). W przypadku stwierdzenia przez studenta/kę lub opiekuna praktyk nieprawidłowości w realizacji praktyk, hospitacje mogą się odbyć w sposób doraźny (hospitacje pozaplanowe).

Rozdział IV. Postanowienia końcowe

1. Załączniki stanowią integralną część niniejszego Programu praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej:
 - a) Załącznik nr 1 do Programu praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*
 - b) Załącznik nr 2 do Programu praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej. – *Protokół zaliczenia Praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej*
2. Wszelkie pytania i uwagi należy konsultować z uczelnianym opiekunem praktyk: Piotr Zdunkiewicz, p.zdunkiewicz@dydaktyka.pswbp.pl
3. Niniejszy program wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Senat po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia.

Załączniki:

- 1) *Karta weryfikacji efektów uczenia się;*
- 2) *Protokół zaliczenia Praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej*

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

PRAKTYKA ZAWODOWA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

Na kierunku: Filologia

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta: nr albumu:

Lp.	SYMBOL EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYKI	Zaliczenie* metoda weryfikacji / podstawa zaliczenia	Ocena** zakładowego opiekuna praktyk
1.	K_W03	Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają (B.3.W1.) (efekt ogólny wiedza: nr 3-12 i 14-15);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
2.	K_W03	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego (B.3.W2.) (efekt ogólny wiedza: nr 3-12 i 14-15);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	

3.	K_W03	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole/placówce oświatowej i poza nią (B.3.W3.) (efekt ogólny wiedza: nr 3-12 i 14-15).	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
4.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze (B.3.U1.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
5.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów (B.3.U2.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
6.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas (B.3.U3.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	

7.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich (B.3.U4.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
8.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych (B.3.U5.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16);	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
9.	K_U04 K_U06 K_U07 K_U13	Umie analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk (B.3.U6.) (efekt ogólny umiejętności: nr 1-16).	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem inne:	
10.	K_K01 K_K02	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem	

		zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy (B.3.K1.) (efekt ogólny kompetencje: nr 1-7).	inne:	

*Należy wybrać lub podać metodę weryfikacji efektu uczenia się

**Należy wykorzystać poniższe kryteria oceny stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się

.....
(należy podać opis kryteriów obowiązujących dla praktyki na danym kierunku, np. następujący sposób oceny stopnia osiągnięcia efektu:

- 5.0 – efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami
(minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – efekt uczenia się nie został osiągnięty

Opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat pracy studenta (należy uwzględnić opis powierzonych zadań):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis zakładowego opiekuna praktyk

.....
miejsowość i data

Załącznik nr 2 do Praktyki zawodowej psychologiczno-pedagogicznej

PROTOKÓŁ ZALICZENIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

(wypełnia uczelniany opiekun praktyk)

Na kierunku: Filologia

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta:.....

Nr albumu:

Dokumentacja praktyk pod względem ilościowym i jakościowym

(1) Dziennik Praktyk	zaliczono	brak zaliczenia
(2) Rozmowa z uczelnianym opiekunem praktyk oraz grupą studentów	zaliczono	brak zaliczenia
(3) Karta weryfikacji efektów uczenia się (ocena wystawiona przez zakładowego opiekuna praktyk)	zaliczono	brak zaliczenia ocena:.....
(4) Samoocena studenta	zaliczono	brak zaliczenia
(5) Zaliczenie w ramach zajęć praktycznych prowadzonych w uczelni w formie warsztatów zintegrowanych z praktyką – realizacja zadań wyznaczonych przez nauczycieli akademickich prowadzących te zajęcia oraz przez uczelnianego opiekuna praktyk:		
Pedagogiczne aspekty pracy z uczniem - warsztaty zintegrowane	zaliczono	brak zaliczenia
Psychologiczne aspekty pracy z uczniem - warsztaty zintegrowane	zaliczono	brak zaliczenia

Ocena wystawiona na podstawie wymaganych dokumentów przez uczelnianego opiekuna praktyk:

.....

Biała Podlaska, dnia:

Podpis uczelnianego opiekuna praktyk:.....